

PRESSITEADE

MINISTRITALE TUTVUSTATAKSE ÜHISE SÕJALISE VÕIME UUSI VÕIMALUSI, MILLEGA ÜHTLUSTADA EUROOPA KILLUSTATUD KAITSEVALDKONDA

Brüssel, 20. november 2020 **Kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise aruandes, mis on Euroopa kaitsevaldkonna esimene ülevaade, tuvastatakse Euroopa kaitsekoostöö olulised suunad, sealhulgas 55 uut võimalust, millega saavad riigid arendada oma kaitsevõimet ühiselt. Aruandes pakutakse välja kuus järgmise põlvkonna suuremõjulist võimet valdkondadena, millele keskenduda Euroopa ühistes arengueesmärkides. Läbivaatamisel leiti samuti, et Euroopa kaitsevaldkonda iseloomustab väga suur killustatus ja vähene investeerimine koostöösse.**

Euroopa Kaitseagentuur (EDA) tutvustas täna EDA kaitseministritele esimest kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise aruannet, mis koostati viimase 12 kuu jooksul tihedas koostöös Euroopa välisteenistuse ja Euroopa Liidu sõjalise staabiga (ELSS).

Agentuuri juht, kõrge esindaja / asepresident **Josep Borrell** ütles: „*Esmakordselt on meil ainulaadne ülevaade kõigi 26 EDA liikmesriigi kaitseplaanidest ja kaitsevõime arendamise püüdlustest. Selleni jõuti tänu põhjalikule ELi tasandi dialoogile riikide kaitseplaanide koostajatega. Liikmesriikidele tutvustatakse valdkondi, milles Euroopa kaitsekoostööl on suur potentsiaal, andes liikmesriikidele kaitsejõududele nüüdisaegse varustuse ning parandatakse nende koostegutsemisvõimet, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidel ja operatsioonidel.*“

ÜHISED ETTEVALMISTUSED TULEVIKUKS

Tuginedes liikmesriikide plaanidele ja dialoogile nende kaitseplaanide koostajatega, tuvastatakse aruandes konkreetset rahvusvahelise koostöö võimalused ja 55 võimalust kõigis sõjandusvaldkondades: maal (17), õhus (14), merel (12), küberruumis (3), kosmoses (4) ning ühistegevused ja abivahendid (5). Aruandes järeldatakse, et nendest võimalustest paljudel on potentsiaali mõjutada oluliselt Euroopa kaitsevõimet, tõhustada operatiivtegevust ja toetada ELi strateegilist autonoomiat. Samuti pakutakse aruandes välja veel 56 seonduvat koostöövõimalust teadusuuringute ja tehnoloogia valdkonnas. Liikmesriigid kiitsid täna EDA ministrite juhtnõukogul kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise tsükli soovitusel heaks.

Aruandes tuvastatakse kuus järgmise põlvkonna võimet kui valdkonda, millele liikmesriigid saavad suunata kaitsevõime koondamise, sest see aitaks hästi toetada ELi ja liikmesriikide operatiivset toimimist lühikeses ja keskpikas perspektiivis, tagades ühtlasi tööstusliku oskusteabe. Liikmesriikide enda kaalutlustele tuginedes leitakse, et neid valdkondi saab edukalt käsitleda koostöö kaudu ning see võimaldaks saavutada riikide laialdase osaluse süsteemide ja allsüsteemide tasandil. Kuus valdkonda, millele keskenduda, on järgmised.

Lahingutankid (MBT) – aruandes soovitatakse pikas perspektiivis järgmise põlvkonna lahingutankide ühist väljatöötamist ja hankimist (kasutuselevõtmine 2030. aastate keskel) ning lühikeses perspektiivis olemasoleva kaitsevõime ühine nüüdisajastamine ja ajakohastamine. Kui liikmesriigid teevad

PRESSITEADE

lahingutankide ajakohastamisel koostööd või koordineerivad uute kasutuselevõtmist, on 2030. aastate keskpaigaks võimalik saavutada eri tüüpide ja variantide 30% vähenemine. Huvi koostööd jätkata väljendas 11 riiki.

Euroopa patrull-klassi pealveelaev – aruandes soovitatakse ranniku ja avamere patrull-laevad järgmise aastakümne jooksul välja vahetada ning töötada välja ELi-ülene lähenemisviis mereplatvormide moodulsüsteemide jaoks. Leiti, et koostööd on võimalik teha standardsete ühishangete kasutamisel, sarnaste laevade ühises logistikas, tulevastes ühistes funktsionaalsetes nõuetes. Huvi koostööd jätkata väljendas 7 liikmesriiki.

Sõdurisüsteemid – karuandes soovitatakse lühikeses perspektiivis nüüdisajastada sõdurisüsteeme olemasolevate süsteemide ühishangete kaudu, sealhulgas soovitatakse ühtlustada nõudeid, luua kasutajarühm ühtsete virtuaalsete koolituste ja õppuste jaoks ühtsete IT-vahendite abil. Pikas perspektiivis soovitatakse 2020. aastate keskpaigaks töötada tipp tehnoloogiat kasutades välja ühiselt jagatav arhitektuur kõigi allsüsteemide jaoks. Huvi koostööd jätkata väljendas 10 riiki.

Mehitamata õhusõiduki süsteemide vastased / juurdepääsu takistavad ja keelutsoone loovad süsteemid – aruandes soovitatakse arendada Euroopa võimekust mehitamata õhusõiduki süsteemide (UAS) vastu, et parandada üksuste kaitset, samuti aidata kaasa juurdepääsu takistavate ja keelutsoone loovate süsteemide (A2/AD) Euroopa standardi loomisele. Aruandes järeldatakse, et Euroopa kaitsevõime käsitluses juurdepääsu takistavate ja keelutsoone loovate süsteemide kohta ollakse otsustamise eel, kus Euroopa kaitsejõudude kaitsevõimet arendatakse ühiselt või üldse mitte.

Kaitsetegevus kosmoses – aruandes soovitatakse luua Euroopa käsitus kaitsetegevusest kosmoses, et parandada juurdepääsu kosmoseteenustele ja kaitsta kosmoses olevat vara. Areneva operatiivtegevuse valdkonnana aitaks ulatuslikum koostöö suurendada kaitseministrite kaasatust ja teadvustada sõjalisi nõudeid ELi tasandi laiemapõhjalistes kosmoseprogrammides.

Sõjaväelise liikuvuse parandamine – aruandes soovitatakse 2020. aastate keskpaigaks saavutada kõigi liikmesriikide aktiivsem osalus sõjaväelise liikuvuse programmides, eelkõige mere- ja õhustranspordis ja logistikarajatistes, ning seotud IT-süsteemide ja protsesside suurem vastupanuvõime hübriidsõja tingimustes.

EUROOPA KAITSEVALDKOND

Aruandes leitakse, et Euroopa kaitsevaldkonda iseloomustab killustatus ja sidususe puudumine ning kaitsekoostöö kulutused jäävad alla kokkulepitud ühiste sihttasemetele. See hõlmab sõjaliste võimete arendamist, teadusuuringuid ja tehnoloogiategevust, kaitsetööstuse toetamist ja operatiivtegevuse aspekte. Aruandes järeldatakse, et pikas perspektiivis on jätkuvalt vaja pidevat tegevust kaitsekulutuste, planeerimise ja koostöö alal, et vähendada kulukat killustatust ning saada kasu sünergiatest ja tõhusamast sõjalisest koostegutsemisvõimest. Lisaks leiti aruandes analüüsis järgmist.

- Euroopa kaitsevaldkonna sidususe puudumise ja killustatuse põhjus on kaitseotstarbelise varustuse väga suur mitmekesisus ning nüüdisajastatuse ja koostegutsemisvõime eri tasemed. See kahjustab liikmesriikide suutlikkust tegutseda üheskoos tõhusalt.

PRESSITEADE

- Pühendumine ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidele ja operatsioonidele on väga väike ning liikmesriikide erinevused on väga suured, seda nii tegevusraamistikes kui ka üldises operatiivses tegevuses.
- Tegutsemine kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamisel tuvastatud koostöövaldkondades tooks kaasa märkimisväärse kasu liikmesriikide väljakuulutatud riiklike prioriteetide saavutamisel, sest plaanid ühtiksid huvidega. Aja jooksul aitaks see saavutada olulise operatiivse eelise, eelkõige kui liikmesriigid kasutavad ja juhivad oma kaitsejõude ühiselt.

JÄTKUV KOOSTÖÖ

Kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise tulemuseks võivad olla uued koostööprojektid, mille liikmesriigid käivitavad eri vormis – PESCO ja EDA raames või teistes kahe- või mitmepoolsetes raamistikes –, kui nendes raamistikes otsustatakse koostööd jätkata. Aruande täisversioon ja selle järeldused on edastatud liikmesriikidele.

PRESSITEADE

MÄRKUSED TOIMETAJATELE

- 1) [Pressiteade on olemas 23 ELi keeles.](#)
- 2) [Infoleht täiendava teabega kuue valdkonna kohta, millele kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise aruandes soovitatakse keskenduda](#)
- 3) [Kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise aruanne koos kokkuvõttega on avaldatud siin](#)
- 4) [Läbivaatamise videotutvustus](#)
- 5) [EDA juhtnõukogu veebiuudised](#)
- 6) Euroopa Kaitseagentuuris ja kaitseküsimuste iga-aastases kooskõlastatud läbivaatamises osalevad 26 liikmesriiki on 27 ELi liikmesriiki, v.a Taani.
- 7) Euroopa Kaitseagentuur (EDA) on Euroopa kaitsekoostöö keskus.
 - i. EDA asutati 2004. aastal eesmärgiga toetada ja soodustada Euroopa kaitsekoostööd; EDAst on saanud keskus, kus oma kaitsevõimet arendada soovivad riigid saavad seda teha ühiselt.
 - ii. EDA erialateadmised ja tegevused hõlmavad kogu koostööspektrit ühtlustamisnõuetest tegevusvõimekuseni, teadusuuringutest ja tehnoloogiast innovatsiooni ja tehnoloogia tutvustusvaldkonnani, koolitustest ja õppustest toetuseni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika operatsioonide toetamiseks.
 - iii. EDA teeb tihedat koostööd ka Euroopa kaitsetööstusega, et tõhustada Euroopa kaitsevaldkonna tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi ning aidata muuta kaitsetööstust tugevamaks ja konkurentsivõimelisemaks.
 - iv. Agentuuri roll ja mõju on pidevalt kasvanud, eelkõige tänu ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia (2016) rakendamisele, mis tõi 2017. aastal kaasa agentuuri eesmärkide kinnitamise liikmesriikide poolt.
- 8) Lisateave: jälgige ühismedias teemaviidet #EUdefence ja külastage meie veebilehte www.eda.europa.eu.

EDA PRESSIKONTAKTID

[Elisabeth SCHOEFFMANN](#)

meedia- ja teabevahetusjuht
Tel +32 470 87 01 65

[Paul QUINN](#)

meedia- ja teabevahetusametnik
Tel +32 2 504 28 24